

Laidiens: **01.10.2015., Nr. 192**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/192.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 530

Rīgā 2015. gada 15. septembrī (prot. Nr. 47 13. §)

Noteikumi par īpašajām prasībām diētiskajai pārtikai un tās papildu marķējumam un diētiskās pārtikas reģistrācijas, aprites un valsts nodevas samaksas kārtību

*Izdoti saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likuma
4. panta trešo daļu un 10.¹ daļas 3. punktu,
13. panta trešās daļas 3. punktu un 20. panta otro daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. īpašas prasības diētiskajai pārtikai un tās papildu marķējumam;
- 1.2. kārtību, kādā reģistrē diētisko pārtiku, aptur vai ierobežo tās apriti un anulē reģistrāciju;
- 1.3. valsts nodevas apmēru par reģistrāciju un valsts nodevas samaksas kārtību.

II. Īpašās prasības diētiskajai pārtikai

2. Diētiskā pārtika ir pārtika, kura tās īpašā sastāva vai ražošanas procesa dēļ ir skaidri nošķirama no parasta patēriņa pārtikas, kura ir piemērota noteiktam uztura mērķim un kuru pārdodot norāda tās piemērotību. Lietojot uzturā diētisko pārtiku, tiek nodrošināta īpaša uzturvērtība:

- 2.1. personām, kurām ir traucēts gremošanas process vai vielmaiņa;
 - 2.2. personām, kurām ir īpašs fizioloģiskais stāvoklis un kuras, kontrolēti lietojot uzturā noteiktas pārtikas produktos esošas vielas, gūst nepieciešamo labumu;
 - 2.3. veselīgiem zīdaiņiem vai maziem bērniem.
3. Šo noteikumu 2. punktā minētās diētiskās pārtikas sastāvs un īpašības atbilst paredzētajai diētai noteiktajām prasībām.
4. Pārtikas apriti reglamentējošajos normatīvajos aktos ir minēti šādi diētiskās pārtikas veidi:
- 4.1. mākslīgie maisījumi zīdaiņiem un mākslīgie papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem;
 - 4.2. pārtika zīdaiņiem un maziem bērniem;

- 4.3. pārtikas produkti ar samazinātu enerģētisko vērtību;
- 4.4. diētiskā pārtika cilvēkiem ar veselības traucējumiem;
- 4.5. pārtikas produkti, kas nesatur lipekli.
- 5. Ražotājs nodrošina diētiskās pārtikas specifiskā sastāva vai īpašību atbilstību paredzētajam produkta lietošanas mērķim.
- 6. Diētiskā pārtika atbilst visiem pārtikas apriti reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kas piemērojami parasta patēriņa pārtikas produktiem, ņemot vērā šo noteikumu 2. punktā minētos nosacījumus.

III. Prasības diētiskās pārtikas papildu marķējumam

- 7. Diētisko pārtiku, izņemot šo noteikumu 8. un 9. punktā minētos produktus, mazumtirdzniecībā atļauts izplatīt tikai iepakotā veidā, pilnībā pārklātu.
- 8. Mazumtirdzniecībā neiekavotā veidā atļauts izplatīt diētisko pārtiku, kas paredzēta lietošanai intensīvas muskuļu piepūles gadījumā, ja tā ir sagatavota patēriņam attiecīgajā pārtikas tirdzniecības vietā un galapatērētājam redzamā vietā ir izvietota šo noteikumu 11. punktā minētā informācija, kā arī ir norādīti produkta īpašie lietošanas nosacījumi (brīdinājumi) un alergēni, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulā (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (turpmāk – regula Nr. 1169/2011).
- 9. Mazumtirdzniecībā neiekavotā veidā atļauts izplatīt diētisko pārtiku atbilstoši normatīvajiem aktiem par prasībām pārtikas produktiem ar samazinātu enerģētisko vērtību un tās papildu marķējumam, ja tā ir paredzēta vienas vai divu ēdienreīžu aizstāšanai svara kontrolei un ir sagatavota tūlītējam patēriņam attiecīgajā pārtikas tirdzniecības vietā, šķīdinot, atšķaidot vai sajaucot noteiktu produkta daļu no oriģināla fasējuma (iekpojuma) atbilstoši lietošanas pamācībai.
- 10. Izplatot šo noteikumu 9. punktā minēto diētisko pārtiku, galapatērētājam redzamā vietā izvieto informāciju par produkta sastāvu, marķējumu atbilstoši normatīvajiem aktiem par prasībām pārtikas produktiem ar samazinātu enerģētisko vērtību un to papildu marķējumam, kā arī informāciju par produkta īpašajiem lietošanas nosacījumiem (brīdinājumiem) un produkta alergēniem (nosaukumiem), kā tas minēts regulā Nr. 1169/2011.
- 11. Diētisko pārtiku marķē saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām fasētas pārtikas marķējumam un regulu Nr. 1169/2011, ievērojot šādas papildu prasības:
 - 11.1. produkta tirdzniecības nosaukumu papildina ar norādi par tā īpašo uzturvērtību;
 - 11.2. veseliem zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētajai diētiskajai pārtikai norādi par uzturvērtību aizstāj ar norādi par mērķi, kādam produkts paredzēts;
 - 11.3. marķējot diētisko pārtiku, kas nav minēta šo noteikumu 4. punktā, papildus norāda:
 - 11.3.1. kvalitatīvā vai kvantitatīvā sastāva atsevišķos elementus vai raksturo ražošanas procesu, kurā produktam piešķir īpašo uzturvērtību;

11.3.2. enerģētisko vērtību, kas izteikta kilodžoulos (kJ) un kilokalorijās (kcal);

11.3.3. ogļhidrātu, olbaltumvielu un tauku saturu 100 gramos vai 100 mililitros tirdzniecībai sagatavota produkta un, ja nepieciešams, patēriņam sagatavota produkta daudzumā;

11.3.4. ja enerģētiskā vērtība ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām) 100 gramos vai 100 mililitros tirdzniecībai sagatavota produkta, enerģētiskās vērtības norādi var aizstāt attiecīgi ar vārdiem "enerģētiskā vērtība 100 gramos ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām)" vai "enerģētiskā vērtība 100 mililitros ir mazāka par 50 kilodžouliem (12 kilokalorijām)".

12. Diētisko pārtiku, kas minēta šo noteikumu 2.1. un 2.2. apakšpunktā, atļauts raksturot ar vārdu "diētisks" vai "diētai" (attiecīgā locījumā).

13. Marķējot, noformējot un reklamējot parasta patēriņa pārtikas produktus, aizliegts izmantot:

13.1. vārdu "diētisks" vai "diētai" vienu vai kopā ar citiem vārdiem;

13.2. jebkuru marķējumu vai noformējumu, kas var radīt iespaidu, ka parasta patēriņa pārtikas produkti atbilst šo noteikumu 2. punktā minētajiem produktiem.

14. Diētiskās pārtikas marķējums, izmantotās marķēšanas metodes, noformējums un reklāma nedrīkst būt maldinoša (piemēram, nedrīkst piedēvēt produktiem neesošas īpašības vai netieši norādīt, ka tie spēj novērst, ārstēt vai izārstēt slimības). Ir atļauts izplatīt jebkuru derīgu informāciju vai ieteikumus, kas paredzēti tikai medicīnas, uzturzinātnes vai farmācijas speciālistiem.

15. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – dienests) neierobežo vai neaizliedz tirgot šo noteikumu 2. punktā minēto diētisko pārtiku tās sastāva, ražošanas specifikācijas, noformējuma vai marķējuma dēļ, ja tā atbilst šo noteikumu un pārtikas apriti reglamentējošo normatīvo aktu prasībām par diētisko pārtiku.

IV. Diētiskās pārtikas reģistrēšana, aprites apturēšana vai ierobežošana un reģistrācijas anulēšana

16. Diētiskās pārtikas ražotājs, importētājs (ja diētiskā pārtika ražota trešajā valstī), izplatītājs vai iepakotājs (turpmāk – iesniedzējs) šo noteikumu 17. punktā noteiktajā kārtībā paziņo dienestam par šādu diētisko pārtiku pirms tās pirmās laišanas Latvijas tirgū:

16.1. mākslīgie maisījumi zīdaiņiem;

16.2. diētiskā pārtika cilvēkiem ar veselības traucējumiem;

16.3. pārtikas produkti, kas nesatur lipekli;

16.4. pārtikas produkti, kas paredzēti intensīvas muskuļu piepūles gadījumos, īpaši sportistiem;

16.5. pārtikas produkti personām, kurām ir ogļhidrātu vielmaiņas traucējumi (diabēts);

16.6. cita diētiskā pārtika, izņemot diētiskās pārtikas produktus, uz kuriem attiecas normatīvie akti par mākslīgiem papildu ēdināšanas maisījumiem zīdaiņiem, pārtiku zīdaiņiem un maziem bērniem un pārtikas produktiem ar samazinātu enerģētisko vērtību.

17. Iesniedzējs dienestā iesniedz paziņojumu par diētiskās pārtikas reģistrāciju (pielikums) vai nosūta to pa pastu vai elektroniski, ja paziņojums sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu. Paziņojumam pievieno: